

Zadeva C-480/21

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

3. avgust 2021

Predložitveno sodišče:

Supreme Court (Irska)

Datum predložitvene odločbe:

30. julij 2021

Pritožnika:

W O

J L

Nasprotna stranka v pritožbenem postopku:

Minister for Justice and Equality

C-480/21 - 1

SUPREME COURT (VRHOVNO SODIŠČE)

[...] (ni prevedeno)

**V ZADEVI V ZVEZI S ČLENOM 267 POGODBE O
DELOVANJU EVROPSKE UNIJE IN
V ZADEVI V ZVEZI S PREDLOGOM**

SODIŠČU EVROPSKE UNIJE

[...] (ni prevedeno) [sestava Supreme Court (vrhovno sodišče)]

[...] (ni prevedeno)

**V ZVEZI Z EUROPEAN ARREST WARRANT ACT 2003 (ZAKON O
EVROPSKEM NALOGU ZA PRIJETJE IZ LETA 2003) (KAKOR JE BIL
SPREMENJEN)**

IN V ZADEVI V ZVEZI Z W O [...] (ni prevedeno)

MED

MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY,

tožeča stranka [v postopku na prvi stopnji],

IN

W O

tožena stranka [v postopku na prvi stopnji]

TER

[...] (ni prevedeno)

**V ZVEZI Z ZAKONOM O EVROPSKEM NALOGU ZA PRIJETJE IZ
LETA 2003 (KAKOR JE BIL SPREMENJEN)**

IN V ZADEVI V ZVEZI Z J L [...] (ni prevedeno)

MED

MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY,

tožeča stranka [v postopku na prvi stopnji],

IN

J L

tožena stranka [v postopku na prvi stopnji]

**ODLOČBA Z DNE 30. JULIJA 2021
O VLOŽITVI PREDLOGA ZA SPREJETJE PREDHODNE ODLOČBE
PRI**

**SODIŠČU EVROPSKE UNIJE NA PODLAGI
ČLENA 267 PDEU**

[...] (ni prevedeno) [dosedanji postopek]

ker je bila zadeva uvrščena na seznam za sojenje 23. julija 2021 in je bila sodba izdana na ta datum v navzočnosti pravnega zastopnika zadevnih strank, pri čemer

so stranke imele možnost, da podajo pripombe v zvezi z osnutkom predložitvene odločbe;

glede na dejansko stanje in postopek, predstavljena in vključena v priloženi predložitveni odločbi,

in tudi glede na to, da to sodišče meni, da opredelitev spornih točk med strankami glede te zahteve sproža vprašanja v zvezi s pravilno razlago nekaterih določb prava Evropske unije, in sicer vprašanj v zvezi z Okvirnim sklepom Sveta 2002/584/PNZ, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ, in ustreznim preizkusom, ki se uporabi, ko se poda ugovor v skladu s členom 37 zakona o evropskem nalogu za prijetje iz leta 2003, da bi odredba o predaji nasprotne stranke, za katero je izdan evropski nalog za prijetje, lahko povzročila kršitev njenih pravic na podlagi Evropske konvencije o človekovih pravicah ali Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,

JE SODIŠČE ODLOČILO Sodišču Evropske unije na podlagi člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije **V PREDHODNO ODLOČANJE PREDLOŽITI** ta vprašanja, predstavljena v predložitveni odločbi:

1. Ali je primerno uporabiti preizkus, določen v zadevi LM in potrjen v zadevi L in P, kadar obstaja resnična nevarnost, da se bo pritožnikoma sodilo pred sodišči, ki niso ustanovljena v skladu z zakonom?
2. Ali je primerno uporabiti preizkus, določen v zadevi LM in potrjen v zadevi L in P, kadar oseba, ki želi izpodbijati zahtevo na podlagi evropskega naloga za prijetje (ENP), tega preizkusa ne more prestati, ker v tistem trenutku zaradi naključnega dodeljevanja zadev ni mogoče ugotoviti sestave sodišč, pred katerimi se ji bo sodilo?
3. Ali neobstoj učinkovitega pravnega sredstva za izpodbijanje veljavnosti imenovanja sodnikov na Poljskem v okoliščinah, v katerih je očitno, da pritožnika v tem trenutku ne moreta ugotoviti, ali bodo sodišča, pred katerimi se jima bo sodilo, sestavljali sodniki, ki niso veljavno imenovani, pomeni kršitev bistvene vsebine pravice do poštenega sojenja, ki državo izvršiteljico obvezuje, da zavrne predajo pritožnikov?

IN ODREDILO, da toženi stranki ostaneta na prostosti proti plačilu varščine [...] (ni prevedeno) in da se nadaljnje odločanje o teh pravnih sredstvih odloži, dokler navedeno sodišče ne izda predhodne odločbe o navedenih vprašanjih ali do naslednjega sklepa pred tem

[...] (ni prevedeno). [stroški v nacionalnem postopku]

[...] (ni prevedeno)

Datum:

30. julij 2021

AN CHÚIRT UACHTARACH
SUPREME COURT (VRHOVNO SODIŠČE)

[...] (ni prevedeno) [sestava Supreme Court (vrhovno sodišče)]

med

WO

pritožnik

IN

MINISTER FOR JUSTICE IN EQUALITY

nasprotna stranka v pritožbenem postopku

[...] (ni prevedeno)

med

JL

pritožnik

IN

MINISTER FOR JUSTICE IN EQUALITY

nasprotna stranka v pritožbenem postopku

Predložitvena odločba sodišča z dne 30. julija 2021

Uvod

1. Vrhovno sodišče je odločilo, da Sodišču Evropske unije na podlagi člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije predloži vprašanja v zvezi z Okvirnim sklepom Sveta 2002/584/PNZ, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ, in ustreznim preizkusom, ki se uporabi, ko se poda ugovor v skladu s členom 37 zakona o evropskem nalogu za prijetje iz leta 2003, da bi odredba o predaji tožene stranke, za katero je izdan evropski nalog za prijetje (v nadaljevanju: ENP), lahko povzročila kršitev njenih pravic v skladu z Evropsko konvencijo o človekovih pravicah (v nadaljevanju: EKČP) ali Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina). V zadevi Celmer se je na podlagi predloga Sodišču Evropske unije za sprejetje predhodne odločbe odločilo, da morajo sodišča držav članic izvesti dvostopenjsko analizo, ko se

tožena stranka upira predaji, zatrjujoč, da obstaja nevarnost kršitve njenih pravic v skladu s pravom Unije: prvič, Sodišče bi moralo ugotoviti, ali v državi članici, ki poda zahtevo, obstajajo splošne in sistemske pomanjkljivosti, ki povzročajo kršitev pravic iz EKČP ali Listine, in drugič, Sodišče mora ugotoviti resnično nevarnost iz utemeljenih razlogov, da se bo kršila bistvena vsebina temeljne pravice (glej Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti pravosodnega sistema), zadeva C-216/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:586, v nadaljevanju: **LM**, kot je bila zadeva Celmer opredeljena na Sodišču). Ta preizkus je Sodišče nedavno potrdilo v združenih zadevah C-354/20 PPU in C-412/20 PPU, L in P, ECLI:EU:C:2020:1033, v nadaljevanju **L in P**).

Dejansko stanje

2. Za W O in J L je bilo izdanih več ENP, s katerimi se zahteva njuna izročitev Republiki Poljski (v nadaljevanju: Poljska). Za prvonavedenega pritožnika so bili izdani štiri ENP, od katerih je dva izdalo deželno sodišče v Lublinu, preostala dva pa okrožno sodišče v Zdzisławu Lukasiwiczu oziroma Zamošču. Trije od teh ENP zahtevajo njegovo predajo, da bi se mu sodilo zaradi več posameznih kaznivih dejanj, eden pa zahteva njegovo predajo, da bi ga lahko zaprli zaradi obsodb, ki so jih že izrekla poljska sodišča. Za drugonavedenega pritožnika je ENP izdalo deželno sodišče v Rzeszówu, nanaša pa se na pet kaznivih dejanj.

Postopek na Irskem

3. Po rednem postopku za izvršitev nalogov proti W O in J L je tožeča stranka [v postopku na prvi stopnji]/nasprotna stranka [v pritožbenem postopku] (v nadaljevanju: minister) zahtevala izvršitev nalogov. Zadevi sta se obravnavali skupaj na High Court (višje sodišče, Irska). ENP so bili v obeh primerih izpodbijani iz več razlogov in čeprav so bile za vsakega izrečene ločene sodbe, se sodbe nanašajo na isto osrednje vprašanje in je bilo v njih odločeno enako. V vseh primerih se je v sodbah High Court (višje sodišče) razišlo v korist ministra in odredila predaja W O in J L [...] (ni prevedeno). Pritožnika sta zaprosila, da se dopusti vložitev pritožbe pri tem sodišču, kar jima je bilo s sklepom z dne 9. marca 2021 ugodeno [...] (ni prevedeno).

4. Temeljna trditev pritožnikov je, da so se razmere na Poljskem od odločitve v zadevi Celmer spremenile. Zakon o sistemu rednih sodišč (v nadaljevanju: nova zakonodaja) je bil sprejet 20. decembra 2019, poljski zakonodajalec ga je sprejel 23. januarja 2020, na Poljskem pa je začel veljati 24. februarja 2020, zaradi česar pritožnika trdita, da obstaja možnost, da sodišča na Poljskem, ki bi obravnavala njune zadeve, morda ne bodo sestavljena v skladu z zakonom na način, ki ga je Sodišče Evropske Unije nedavno navedlo v zadevi A. B. in drugi (Imenovanje sodnikov vrhovnega sodišča – Pravno sredstvo), zadeva C-824/18, ECLI:EU:C:2021:153. Poleg tega pritožnika trdita, da na Poljskem ni mehanizma za izpodbijanje te nezakonitosti. Nasprotna stranka trdi, da pritožnika od Sodišča pravzaprav zahtevata, da ne izvede druge stopnje preizkusa LM. Nasprotna

stranka pravi, da ne obstaja podlaga, ne domača ne mednarodna, ki bi omogočala, da se stranka pritoži le zaradi teoretične kršitve svojih pravic. Stranka mora dokazati povezavo med očitano kršitvijo in svojim primerom, brez teh dokazov pa je treba pritožbi pritožnikov zavrniti.

Stališče strank

5. Med podajanjem trditev pred Supreme Court (vrhovno sodišče) je bila osrednja trditev pritožnikov, da se odločba v zadevi LM, ki določa dvostopenjski pristop glede tega, ali bi bilo treba ugovoru predaji v zvezi s pravno državo ugoditi, ne uporablja za dejansko stanje v tej zadevi, ker naj bi se nanašala le na vprašanja neodvisnosti sodstva, ki se po njunih besedah obravnavajo ločeno od tega, ali je sodišče ustanovljeno z zakonom. Poudarila sta, da zahtevana oseba ne bo imela učinkovitih pravnih sredstev, če sodišče na Poljskem ni ustanovljeno v skladu z zakonom. V tem primeru premislek ni povezan z neodvisnostjo, temveč [z] zakonitostjo sodišča. Zato sta trdila, da se vprašanje neodvisnosti sodstva pojavi le, če je sodišče ustanovljeno v skladu z zakonom. Pritožnika sta dejala, da obstaja resnična nevarnost, da nobeno sodišče, pred katerim se bosta zglasila, ne bo ustanovljeno z zakonom na podlagi nove zakonodaje in drugih sprememb, uvedenih od leta 2015, kar je v nasprotju z zahtevami iz člena 47 Listine ter členov 6 in 13 EKČP. V teh okoliščinah naj ne bi imela nobenega učinkovitega pravnega sredstva, kot predpisujeta EKČP in Listina. Pritožnika sta dejala, da se odločba v zadevi LM nanaša na vprašanja v zvezi z neodvisnostjo, medtem ko jima je bila v tem primeru zaradi nedavnih zakonodajnih sprememb na Poljskem odvzeta opredeljena temeljna pravica, to je pravica do učinkovitega pravnega sredstva. Pritožnika trdita, da je ta razlika pomembna, saj je pravica do učinkovitega pravnega sredstva manj subjektivna kot vprašanje neodvisnosti in se zato manj nanaša na osebne dejavnike zahtevane osebe.

6. Nasprotna stranka v pritožbenem postopku je trdila, da pritožnika zahtevata radikalno odstopanje od ustaljenega načela, v skladu s katerim mora stranka dokazati, da njene konkretne in natančne okoliščine povzročajo resnično nevarnost kršitve pravice iz Konvencije in/ali Listine. Rekla je, da pritožnika ne navajata nobenega razloga, zakaj bi bilo treba pravico do učinkovitega pravnega sredstva obravnavati drugače kot katero koli drugo pravico iz Konvencije, ter da sta Sodišče Evropske unije in ESČP v sodni praksi dosledno sprejeli pristop, da mora obstajati resnična nevarnost kršitve pravice zahtevane osebe v zvezi s pravico, da ni podvržena ponižujočemu in/ali nečloveškemu ravnanju (Aranyosi in Căldăraru, združeni zadevi C-404/15 in C-659/15 PPU ECLI:EU:C:2016:198, Saadi proti Italiji, tožba št. 37201/06 [2009] 49 E.H.R.R. 30), ali resnična nevarnost kršitve bistvene vsebine temeljne pravice do poštenega sojenja (LM; L in P). Nasprotna stranka v pritožbenem postopku je pripomnila, da ni podlage za trditev, da isti preizkus ne bi veljal za pravico do učinkovitega pravnega sredstva. Navedla je, da je načelo, da mora stranka dokazati povezavo med kršitvijo pravice in svojimi konkretnimi okoliščinami, tudi načelo notranjega prava, pri čemer se je oprla na zadevo Minister for Justice proti Brennan [2007] 3 I.R. 732. Zadeva, ki je

predmet spora, naj bi imela negativne učinke za osebo, katere predaja se zahteva. Dalje je navedla, da bi bilo neobičajno od stranke zahtevati, da dokaže posamično nevarnost, če trdi, da obstaja možnost kršitve njene pravice, da ni podvržena ponižujočemu in nečloveškemu ravnanju, ne pa tudi zahtevati enako, če obstaja možnost kršitve pravice do učinkovitega pravnega sredstva.

7. Nasprotna stranka v pritožbenem postopku je dejala, da obstajajo drugi razlogi za ohranitev pristopa LM: prvič, v Okvirnem sklepu 2002/584 je navedeno, da se nalog izvrši, razen če se dokaže, da obstaja eden od navedenih razlogov za zavrnitev predaje. Navedena nasprotna stranka je dalje trdila, da če bi zadostovalo, da bi zahtevana stranka sama dokazala, da v državi članici, ki poda zahtevo, obstajajo splošne in sistemske pomanjkljivosti, bi se lahko ugovarjalo vsem ENP, ki jih je izdala ta država članica, in bi bil torej Okvirni sklep za to državo članico izgubil pomen. Nasprotna stranka trdi, da bi bil tak zaključek problematičen. Prvič, poudarjeno je bilo, da če Evropski svet meni, da je prišlo do hude in vztrajne kršitve načel iz člena 2 v odreditveni državi članici, se lahko v skladu s členom 7 PEU zaustavi uporaba Okvirnega sklepa 2002/584 glede zadevne države članice, izvršitev nalogov v skladu z Okvirnim sklepom pa je mogoče zavrniti brez konkretne presoje (glej sodbo LM, točki 72 in 73). Drugič, nasprotna stranka je trdila, da bi dopustitev zavrnitve na podlagi splošnih pomanjkljivosti omogočila dejansko nekaznovanost oseb, ki poskušajo pobegniti pred obsodbo ali kaznijo iz države članice, ki poda zahtevo, saj bi lahko uspešno izpodbijale ENP brez kakršnih koli dokazov v zvezi s svojimi konkretnimi okoliščinami. Nasprotna stranka je dejala, da bi bilo to stališče v nasprotju z namenom Okvirnega sklepa, torej bojem proti nekaznovanosti zahtevane osebe, ki je na ozemlju, na katerem ni storila kaznivega dejanja (glej sodbo L in P, točki 59 in 60). Nasprotna stranka je poudarila, da je Sodišče Evropske Unije dalo jasno vedeti, da je treba preizkus uporabiti, ko se pojavijo razlogi za zavrnitev predaje, ker obstaja resnična nevarnost kršitve zadevne temeljne pravice zaradi sistemskih ali splošnih pomanjkljivosti v odreditveni državi članici, in da mora izvršitveni pravosodni organ konkretno in natančno ugotoviti, ali obstajajo utemeljeni razlogi za prepričanje, da bo za zahtevano osebo obstajala takšna nevarnost, če se jo preda tej državi (glej sodbi Aranyosi in LM). V skladu s tem se zatrjuje, da bi opustitev druge stopnje preizkusa spodkopala sam cilj sistema ENP.

8. Pritožnika sta dejala, da je načelo „učinkovitega sodnega varstva“ iz člena 19(1) PEU povezano s členoma 6 in 13 EKČP in členom 47 Listine, tako da morajo države članice spoštovati pravo Unije, vključno s členom 19(1) PEU, čeprav je organizacija sodstva v državah članicah sicer v njihovi pristojnosti. Pritožnika sta kot podlago za ta predlog navedla zadevo Komisija/Poljska (Neodvisnost splošnih sodišč), zadeva C-192/18, ECLI:EU:C:2019:924. Pritožnika sta trdila tudi, da je Sodišče priznalo, da člen 47 vključuje pravico do sklicevanja na kršitev pravice do poštenega sojenja in da morajo biti sodišča sposobna temeljito pregledati nepravilnosti pri imenovanju sodnikov, zato se pri tem opirata na združeni zadevi HG & Simpson, C-542/18 RX-II in C-543/18 RX-II, ECLI:EU:C:2020:232. Pritožnika sta navedla, da odločba v zadevi Simpson daje pooblastilo domačim sodiščem držav članic, da pregledajo vse nepravilnosti

v zvezi z imenovanjem sodnikov, da bi zagotovile skladnost s členom 47 [Listine]. Pritožnika sta trdila, da je kakovost pregleda pomembna, tudi če je zagotovljen mehanizem pregleda, pri čemer sta se sklicevala tudi na zadevo Ástráðsson proti Islandiji. V tem primeru je ESČP ugotovilo, da je bil pregled nepravilnosti pri imenovanju pomanjkljiv, saj se ni upoštevalo vprašanje, ali je sodišče *ustanovljeno z zakonom*. Nasprotna stranka je trdila, da lahko pravica do učinkovitega pravnega sredstva nastane le, če se najprej ugotovi kakšna druga pravica ali upravičenje, za katero vlagatelj pravnega sredstva trdi, da je bilo ali bo verjetno kršeno glede na posebnosti tega primera, zaradi česar je potrebno pravno sredstvo. ESČP je večkrat potrdilo, da pravica do učinkovitega pravnega sredstva ne obstaja neodvisno. Le dopolnjuje druge učinkovite določbe Konvencije in njenih protokolov. Podobno je Sodišče v zvezi s pravico do učinkovitega pravnega sredstva iz prvega odstavka člena 47 odločilo, da „[...] priznanje te pravice v konkretnem primeru tako predpostavlja, kot izhaja iz člena 47, prvi odstavek, Listine, da se oseba, ki to pravico uveljavlja, sklicuje na pravice ali svoboščine, zagotovljene s pravom Unije“ (A. B. in drugi, zadeva C-824/18, točka 88). Nasprotna stranka je trdila, da načeloma in tudi v domači sodni praksi ali sodni praksi Sodišča ali ESČP ni podlage za trditev, da ima pravica do učinkovitega pravnega sredstva nek višji status, tako da bi se zaradi splošnih pomanjkljivosti pravnih sredstev, ki so na voljo v državi članici, ki poda zahtevo, predaja samodejno zavrnila.

9. Pritožnika sta dejala, da je ustanovitev sodišča v skladu z zakonom nesporna sestavina pravne države in sta jo kot tako priznali ESČP in Sodišče. Trdila sta, da sodna praksa dokazuje, da načelo pravne države med drugim vključuje postopek ustreznega načina imenovanja sodnikov. Sklicevala sta se na zadevi Ástráðsson proti Islandiji ter L in P, zatrjujoč, da je presoja o tem, ali je sodišče „ustanovljeno z zakonom“, ločeno vprašanje od tega, ali sodišče po ustanovitvi deluje nepristransko ali neodvisno, zato se zanj uporabljajo drugačni vidiki.

10. Pritožnika sta v osnovi trdila, da je obravnava vprašanja, ali je sodišče ustanovljeno v skladu z zakonom, pred vsako obravnavo neodvisnosti; povedano drugače, prvi korak je vprašanje, ali je zadevno sodišče ustanovljeno z zakonom. V bistvu trdita, da je vprašanje, ali je sodišče, pred katerim se jima bo sodilo, ustanovljeno z zakonom, drugačen očitek od tistega, ki ga je Sodišče obravnavalo v zadevi LM in nedavno potrdilo v zadevi L in P. Če ne izpolnjuje meril iz člena 6 EKČP in člena 47 Listine, naj bi se obravnavanje Sodišča končalo, saj naj ne bi bilo treba ničesar več preučiti. Povedano drugače, če sodišče ni ustanovljeno z zakonom, naj ne bi nastalo vprašanje neodvisnosti ali nepristranskosti. V teh okoliščinah se zatrjuje, da High Court (višje sodišče) ni treba upoštevati osebnih razmer, narave zadevnega kaznivega dejanja in dejanskega konteksta, v katerem je bil izdan zadevni nalog, saj so taka vprašanja zunaj primarnega vprašanja [zakonitosti] ustanovitve [sodišča].

11. Nasprotna stranka je dejala, da je razlikovanje med neodvisnostjo in ustanovitvijo umetno, pri čemer sta tako pravica do zaslišanja pred sodiščem, ustanovljenim z zakonom, kot pravica do zaslišanja s strani neodvisnega in

nepristranskega sodišča različna vidika iste pravice v skladu s členom 47 Listine, ter da bi bila zgrešeno uporabiti dva različna preizkusa za dva dela iste pravice. Navedeno je bilo, da tega razlikovanja še nikoli ni opazilo nobeno sodišče. Pravica do neodvisnega sodišča in do z zakonom ustanovljenega sodišča sta del iste temeljne pravice. To je bilo v preteklosti že priznано. (HG & Simpson). Poleg tega je bilo ugotovljeno, da je Sodišče pojasnilo, da je cilj zahteve, da se sodišča ustanovijo z zakonom, „zagotoviti neodvisnost sodne oblasti glede na izvršilno“ (FV/Svet Evropske unije, zadeva T- 639/16 P). Nasprotna stranka je trdila, da je treba razpravo o razlikovanju med neodvisnostjo in ustanovitvijo v zadevi *Ástráðsson* umestiti v kontekst. Medtem ko je Sodišče v tem primeru razlikovalo med nepristranskostjo in neodvisnostjo, pri čemer je upoštevalo, da je bilo imenovanje sodnika na islandskem pritožbenem sodišču po domači zakonodaji pogosto nepravilno, je ESČP nadalje preučilo, ali je imela nepravilnost kakršen koli vpliv na vlagatelja pravnega sredstva. Nasprotna stranka je dejala, da bi se lahko vlagatelj pravnega sredstva v tistem primeru pritožil le zaradi kršitve svojih pravic iz člena 6, ker bi lahko dokazal, da je pri imenovanju enega od sodnikov, ki je obravnaval njegovo zadevo, prišlo do nepravilnosti. Povedano drugače, lahko bi dokazal, da je nepravilnost vplivala konkretno na njegov primer. Nasprotna stranka je ponovila stališče, da pritožnika nista predložila nobenih trdnih dokazov, da je bil kateri od sodnikov, pred katerimi se bosta verjetno zglasila, imenovan drugače kot v skladu z domačo poljsko zakonodajo. V skladu s tem nasprotna stranka pravi, da morata pritožnika za uspeh dokazati, da se pravica v zvezi z ustanovitvijo korenito razlikuje od pravice do zaslišanja pred neodvisnim sodiščem ali katere koli druge pravice. V sodni praksi naj ne bi bilo ničesar, kar bi utemeljevalo takšno trditev.

12. Predložitveno sodišče je med obravnavo upoštevalo dokaze, ki jih je High Court (višje sodišče) predložila gospa Dąbrowska, poljska odvetnica, ki je v imenu pritožnikov predložila številna poročila. Treba je omeniti, da zaradi sistema naključnega dodeljevanja zadev na tej stopnji ni mogoče ugotoviti sestave sodišč, pred katerimi se bo sodilo pritožnikoma. Zanašalo se je tudi na številne dokumente, predložene High Court (višje sodišče), vključno z mnenjem o novi zakonodaji, ki ga je predložil poljski komisar za človekove pravice dr. Bodnar, poročilom Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) in poročilom Beneške komisije z dne 30. decembra 2019 skupaj s sklepom vrhovnega sodišča Poljske z dne 23. januarja 2020. To sodišče je upoštevalo tudi navzkrižje med vrhovnim sodiščem Poljske in ustavnim sodiščem Poljske o novi zakonodaji, ki ga je izpostavila gospa Dąbrowska.

13. Sodnik High Court (višje sodišče) je od odreditvenega organa zahteval dodatne informacije o O, ki so potrdile, da se v skladu s členom 26(3) nove zakonodaje predlog za izpodbijanje sestave sodišča ne bo obravnaval, če se nanaša na ugotavljanje ali presojo zakonitosti imenovanja sodnika ali njegove legitimnosti za opravljanje nalog v zvezi s pravosodnim sistemom.

Ugotovitve

14. Predložitveno sodišče se dobro zaveda očitnih sistemskih pomanjkljivosti, kar zadeva pravno državo, ki so že bile ugotovljene v zadevi Celmer in nadaljnjih podobnih zadevah ter v sodni praksi Sodišča v zadevah, kot sta LM in nedavno L in P, ki so po uvedbi nove zakonodaje še bolj pereče in zaskrbljujoče. Vrhovno sodišče Poljske je v svojem sklepu z dne 23. januarja 2020 navedlo, da je sestava sodišča „imenovana nepravilno“, kadar je v njej oseba, imenovana na položaj sodnika rednega sodišča (in drugih sodišč) na podlagi predloga nacionalnega sodnega sveta, ustanovljenega v skladu z zakonom z dne 8. decembra 2017 in nekaterimi drugimi zakoni, če napačno imenovanje v posebnih okoliščinah povzroči kršitev standardov neodvisnosti v smislu poljske ustave, člena 47 Listine in člena 6(1) EKČP (glej sklep št. 2). Težko si je predstavljati hujšo obsodbo sistema imenovanja sodnikov s strani vrhovnega sodišča države. Predložitveno sodišče meni, da je položaj na Poljskem, kar zadeva pravno državo, še bolj zaskrbljujoč in resen, kot je bil, ko je Sodišče odločilo o zadevi LM. V zadevi Celmer proti Minister for Justice and Equality [2019] IESC 80 je v točki 85 že ugotovilo (O'Donnell J.) naslednje:

„Običajno bi se strinjal s prvostopenjskim sodnikom, da, abstraktno gledano, ne moremo in ne smemo izključiti možnosti, da bi sistemske pomanjkljivosti v določenem sistemu same po sebi pomenile zadostno kršitev bistvene vsebine pravice do poštenega sojenja, ki izvršitveni organ obvezuje, da zavrne predajo. To bi se lahko na primer zgodilo, če je pomanjkljivost, ugotovljena na sistemski ravni, tako daljnosežna in razširjena, da bi očitno in neizogibno učinkovala na sodišču, ki je podalo zahtevo, ter na vsakem posameznem sojenju o določeni obtožbi. S prvostopenjskim sodnikom pa se strinjam tudi v tem, da je iz sodbe Sodišča Evropske Unije razvidno, da sistemske spremembe na Poljskem, čeprav so nedvomno resne in velike, same po sebi v tej zadevi ne morejo veljati za zadostne, da se sprejme tak zaključek.“

15. Kaže, da obstajajo pomembna vprašanja glede veljavnosti postopka imenovanja sodnikov na Poljskem. Zaradi naključnega dodeljevanja zadev pritožnika v tem primeru ne moreta identificirati sodnikov, ki jima bodo sodili. Tudi če bi lahko identificirala sodnike in ugotovila, da niso bili imenovani veljavno in torej niso del sodišča, ustanovljenega z zakonom, je jasno, da zaradi določb nove zakonodaje in zlasti njenega člena 26(3) ni možnosti izpodbijanja veljavnosti sestave sodišča, ki mu je v sojenje dodeljena njuna zadeva. Glede na to se nujno postavi vprašanje, ali sistemske pomanjkljivosti v poljskem sistemu same po sebi pomenijo zadostno kršitev bistvene vsebine pravice do poštenega sojenja, ki izvršitveni organ, v tem primeru Irsko, obvezuje, da zavrne predajo. Odgovor na to vprašanje ni *acte clair*.

16. To sodišče je seznanjeno z nadaljnjo odločbo Sodišča Evropske unije v zadevi *Komisija/Poljska*, [C-791/19,EU:C:2021:596] o načelu pravne države, neodvisnosti sodstva in učinku disciplinskega postopka zoper sodnike. Ta odločba

je bila sprejeta po obravnavi na predložitvenem sodišču in čeprav je to ni upoštevalo, velja omeniti, da še povečuje našo zaskrbljenost glede pravne države na Poljskem in posledic za posameznike pred njenimi sodišči.

Vprašanja

17. V teh okoliščinah to sodišče predlaga, da se Sodišče zaprosi za sprejetje predhodne odločbe:

[...] (ni prevedeno) [vprašanja, kot so postavljena v uvodnem sklepu]

Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki naj se obravnava po hitrem postopku

18. Supreme Court (vrhovno sodišče) Sodišču Evropske Unije predlaga, da obravnava predlog za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 105 svojega poslovnika, ki obravnava hitri postopek. Supreme Court (vrhovno sodišče) meni, da pritožbi sprožata temeljna vprašanja nacionalnega prava in prava Unije glede zgoraj navedenih zadev, zato spadata v hitri postopek in ju je treba obravnavati kot nujni. Zlasti se sklicuje na naslednje točke:

- (a) za pritožnika, čeprav nista v priporu, velja sklep o varščini, kar pomeni omejitev njune prostosti;
- (b) odgovori na zastavljena vprašanja bodo odločilni za odločitev o tem, ali bosta pritožnika predana ali ne – v zvezi s tem bi se lahko poudarilo, da irska sodišča ne morejo sprejeti končnega sklepa v zvezi s predajo, dokler ni odločeno o predlogu za sprejetje predhodne odločbe;
- (c) odgovori na zastavljena vprašanja so lahko odločilni za odločitev o tem, ali bodo druge osebe, ki se zahtevajo v skladu z ENP, predane ali ne;
- (d) če se druge osebe, ki jih na podlagi ENP zahteva Poljska, Poljski ne predajo do odločitve o predlogu za sprejetje predhodne odločbe, lahko to dejansko povzroči začasno prekinitev izvajanja Okvirnega sklepa med Irsko in Poljsko v tem obdobju;
- (e) glede na to, da ENP, ki jih izda Poljska, predstavljajo nekaj manj kot polovico vseh ENP, ki jih Irska letno izvrši, bi to imelo znatne posledice za izvajanje Okvirnega sklepa na Irskem;

V teh okoliščinah Supreme Court (vrhovno sodišče) meni, da so merila za hitri postopek izpolnjena.

[podpis predsednika Court of Appeal (pritožbeno sodišče), ki je po uradni dolžnosti član Supreme Court (vrhovno sodišče)]